

Сарајево, 18.02.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 11.02.2019.- 15.02.2019.**

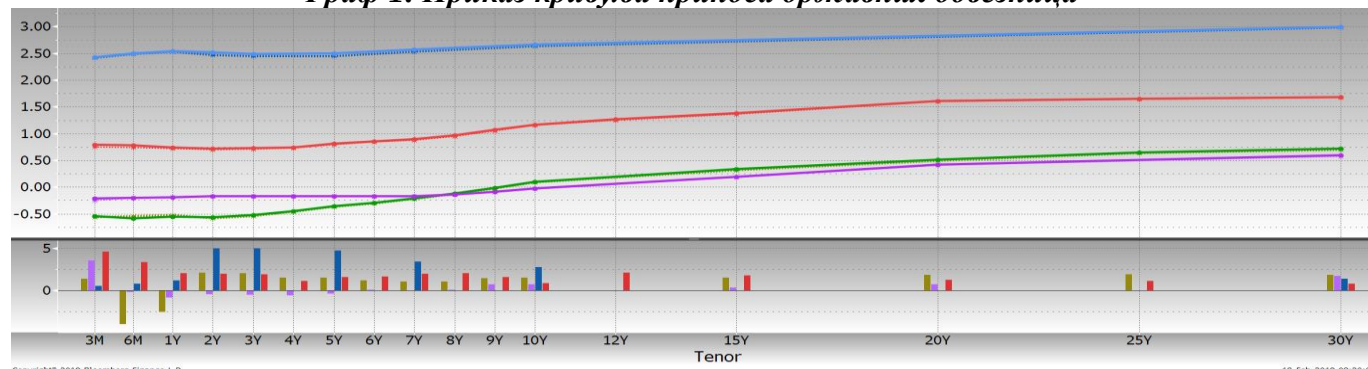
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	8.2.19	-	15.2.19	8.2.19	-	15.2.19	8.2.19	-	15.2.19	8.2.19	-	15.2.19
2 године	-0,58	-	-0,56	↗	2,47	-	2,51	↗	0,71	-	0,74	↗
5 година	-0,37	-	-0,35	↗	2,44	-	2,49	↗	0,80	-	0,81	↗
10 година	0,09	-	0,10	↗	2,63	-	2,66	↗	1,15	-	1,16	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubilllove

Доспијеће	Приноси		
	8.2.19	-	15.2.19
3 мјесеца	-0,523	-	-0,521
6 мјесеци	-0,546	-	-0,586
1 година	-0,485	-	-0,518

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 15.02.2019. године (пуне линије) и 08.02.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне су почетком протекле седмице биљежили корекцију навише, али у поређењу с претходном седмицом нису забиљежили битније промјене. Истовремено, забиљежен је пад приноса италијанских обвезница након што је у претходној седмици забиљежен њихов приличан раст. На пад приноса ових обвезница су, између осталог, позитивно дјеловали и резултати регионалних избора у Италији, који су показали да је популарност странке замјеника премијера Салвинија, која се сматра мање популистичком, знатно већа у поређењу с другом коалиционом партијом (Five Star Movement) те тиме утицали на шпекулације о могућности нових избора и формирања нове коалиције која би била више „пријатељски настројена ка тржишту“. Смањење приноса италијанских обвезница је настављено и наредних дана, захваљујући повећаном оптимизму везано за трговинске преговоре. Посматрано на седмичном нивоу, приноси италијанских обвезница су смањени између 16 базних поена (десетогодишње обвезнице) и 27 базних поена (петогодишње обвезнице). Крајем протекле седмице члан ИВ ЕЦБ Соеиге је изјавио да ЕЦБ расправља о могућности увођења новог програма дугорочног финансирања банака (TLTRO), за који мора бити сигуран да ће имати праву сврху, а што представља до сада најснажнију поруку да креатори монетарне политике раде на могућности нових стимуланса. Изјаве чланова УВ ЕЦБ у посматраном периоду су биле нешто више

оптимистичне у смислу очекивања раста инфлације у средњем року и потреби за стрпљењем, као и упозорењима да не треба узимати у обзир појединачне економске податке када се доносе одлуке монетарне политике, јер је тренутни амбијент веома неизвјестан. Ипак, предсједник Deutsche Bundesbank Weidmann је указао на то да еврозона још увијек није отпорна на кризе, тако да ЕЦБ и даље ризикује потребу да функционише као јединица за одговор на кризу, што је ризик по њену независност.

Објављени економски индикатори за еврозону, као што је већи пад индустријске производње од очекиваног у еврозони, односно стагнација раста БДП-а у највећој европској привреди, Њемачкој, су још једном потврдили да је крајем протекле године дошло до успорења привредног раста овог региона, што негативно дјелује на очекивања за текућу годину. Централна банка Француске је саопштила да би раст БДП-а земље у првом кварталу могао износити 0,4%, што је благо изнад 0,3%, колико је износио квартални раст у посљедњем кварталу 2018. године. Парламент Шпаније је половином протекле седмице одбио приједлог буџета за 2019. годину, који је предложила владајућа социјалистичка партија, а што је утицало на то да премијер Шпаније Санчез убрзо након тога позове на одржавање пријевремених избора те најави 28. април као датум одржавања истих.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г) ДЕЦ	-3,3%	-4,2%	-3,0%
2.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR) ДЕЦ	15,7	15,6	15,8
3.	Трговински биланс – Италија (у милијардама EUR) ДЕЦ	-	3,66	3,85
4.	Јавни дуг – Италија (у милијардама ЕУР) ДЕЦ	-	2.316,7	2.345,4
5.	БДП – ЕЗ (квартално) прелим. IV квартал	0,2%	0,2%	0,2%
6.	БДП – Њемачка (квартално) прелим. IV квартал	0,1%	0,0%	-0,2%
7.	БДП – Холандија (квартално) прелим. IV квартал	0,5%	0,5%	0,1%
8.	БДП – Португал (квартално) прелим. IV квартал	0,3%	0,4%	0,3%
9.	Запосленост – ЕЗ (квартално) IV квартал	-	0,3%	0,2%
10.	ILO стопа незапослености – Француска (квартално) IV квартал	9,1%	8,8%	9,1%
11.	Стопа инфлације – Холандија ЈАН	-	2,0%	1,8%
12.	Стопа инфлације – Шпанија ЈАН	1,0%	1,0%	1,2%

САД

Иако су током протекле седмице приноси америчких обвезница биљежили волатилно кретање под утицајем различитих политичких и економских догађаја, посматрано на седмичном нивоу, промјене приноса биле су мале. Информације које су обиљежиле протеклу седмицу биле су објављивање података о значајном смањењу инфлаторних притисака у САД, односно објављивање податка о успорењу раста индекса потрошачких и произвођачких цијена. Ове информације доприносе очекивањима учесника на финансијским тржиштима да ће FOMC паузирати повећање референтне каматне стопе на неодређен период. Поред наведеног, пажња учесника на финансијским тржиштима била је усмјерена и на преговоре америчке администрације са кинеским колегама, што је донијело одређени оптимизам. Амерички законодавци су током протекле седмице успјели да постигну договор о финансирању изградње сигурносних препрека на граници САД и Мексика, чиме је постигнут договор и о буџету САД те је избјегнуто поновно затварање дијела америчке администрације. Међутим, предсједник САД Trump је потписао сагласност на њихов договор како би омогућио даље нормално функционисање федералне администрације, али је поред тога прогласио и ванредно стање у САД (енг. National Emergency), како би омогућио издавање средстава за финансирање изградње зида на поменутој граници.

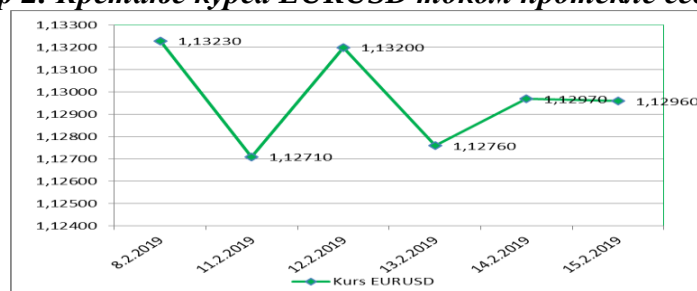
Према резултатима Reutersове анкете постоји шанса од 25% за рецесију у САД у наредних годину дана, што је сценарио који би требало да спријечи Фед помоћу повећања каматних стопа наредног мјесеца. Анкетирани економисти очекују само једно повећање каматних стопа ове године, највјероватније већ у наредном кварталу, умјесто претходно прогнозирана два.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Мјесечно стање буџета (милијарди USD)	ДЕЦ	-11,0	-13,5	-23,2
2.	Индекс малопродаје (М/М)	ДЕЦ	0,1%	-1,2%	0,1%
3.	Индекс потрошачких цијена (Г/Г)	ЈАН	1,5%	1,6%	1,9%
4.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	ЈАН	2,1%	2,0%	2,5%
5.	Индекс цијена увезених роба и услуга (Г/Г)	ЈАН	-1,6%	-1,7%	-0,5%
6.	Индекс цијена извезених роба и услуга (Г/Г)	ЈАН	-	1,1%	1,1%
7.	Индекс индустријске производње (М/М)	ЈАН	0,1%	-0,6%	0,1%
8.	Искориштеност капацитета	ЈАН	78,7%	78,2%	78,8%
9.	Индекс производње прерађивачког сектора (М/М)	ЈАН	0,0%	-0,9%	0,9%
10.	Индекс повјерења прерађивачког сектора Фед из Њујорка	ФЕБ	7,0	8,8	3,9
11.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	ФЕБ 9	225.000	239.000	235.000

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD смањен с нивоа од 1,13230 на ниво од 1,12960.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Прелиминарни подаци за четврти квартал прошле године су показали да је економија Велике Британије забиљежила најспорији раст у последњих шест година, како због забринутости око Бреگزита, који је ограничио инвестиције компанија тако и због глобалног успорења које се одразило на трговину. Током 2018. године стопа раста је смањена на најнижи ниво од 2012. године те је износила 1,4% (у 2017. години износила је 1,8%).

Гувернер ВоЕ Карнеу је изјавио да ће се глобални економски раст вјероватно стабилизovati на новом, споријем нивоу, с обзиром на то да Кина, трговински рат и растући протекционизам пријете „деликатном еквilibријуму“, појаснивши да су растући дуг у Кини и нове баријере у глобалној трговини значајан и растући ризик за изгледе економског раста, док протекционизам већ има ефекат, узимајући у обзир садашње опште успорење. Члан MPC ВоЕ Vlieghe је изјавио да ВоЕ вјероватно може повећати каматне стопе само једном током ове године у условима слабљења економије Велике Британије, као и глобалне економије, па је чак додао да би и једно повећање могло бити превише. Vlieghe је изјавио да је прије годину дана мислио да је једно до два повећања по кварталу у току године највјероватнији, централни сценарио, те додао да је дошло до значајне неизвјесности његових очекивања за каматне стопе, као и да знакови успорења економије у 2019. години значе „да много тога треба да се креће на прави начин“ да би се ова очекивања показала исправним. У случају реализације сценарија Бреگزита без споразума, Vlieghe је изјавио да очекује да ће ВоЕ задржати референтну каматну стопу на садашњем нивоу дуже вријеме или ће је смањити како би помогла економији.

Доњи дом Парламента је током претходне седмице гласао са 303 у односу на 258 гласова против приједлога којим се одобрава приступ премијерке Мау у рјешавању застоја Бреگزита кроз наставак преговара са ЕУ, чиме је сугерисано да постоји мала шанса одбране од покушаја да Парламент преузме контролу над овим процесом 27. фебруара.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (Q/Q) Р IV квартал	0,3%	0,2%	0,6%
2.	Лична потрошња (Q/Q) Р IV квартал	0,3%	0,4%	0,5%
3.	Потрошња владе (Q/Q) Р IV квартал	0,5%	1,4%	-0,3%
4.	Извоз (Q/Q) Р IV квартал	1,0%	0,9%	1,1%
5.	Увоз (Q/Q) Р IV квартал	1,0%	1,3%	0,8%
6.	Укупне пословне инвестиције (Q/Q) Р IV квартал	-1,0%	-1,4%	-1,1%
7.	Индустријска производња (Г/Г) ДЕЦ	-0,5%	-0,9%	-1,3%
8.	Прерађивачки сектор (Г/Г) ДЕЦ	-1,1%	-2,1%	-1,2%
9.	Грађевински сектор (Г/Г) ДЕЦ	1,5%	-2,4%	1,8%
10.	Инфлација (Г/Г) ЈАН	1,9%	1,8%	2,1%
11.	Малопродаја (Г/Г) ЈАН	3,4%	4,2%	3,1%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR, као и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,87405 на ниво од 0,87621, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,2944 на ниво од 1,2889.

ЈАПАН

Прелиминарни подаци за четврти квартал прошле године, објављени прошле седмице, су показали да је привреда Јапана у овом периоду забиљежила експанзију од 0,3% на кварталном нивоу, што је бољи податак од претходно забиљежене контракције од 0,7%. Посматрано на годишњем нивоу, јапанска привреда је забиљежила очекивану експанзију од 1,4%, док је претходно забиљежен пад од 2,6%. Министар економије Јапана Motegi је изјавио да јапанска економија прати тренд постепеног опоравка, који је највећим дијелом резултат раста приватне потрошње. Такође, Motegi је нагласио да се и даље морају пратити неизвјесности везано за глобалне економске изгледе, укључујући и кинеску економију, као и флукуације у финансијским секторима других тржишта. Истовремено, потпредседник Агенције за додјелу кредитног рејтинга Moody's De Guzman је изјавио да је октобар добро вријеме да Влада Јапана повећа порез на промет, јер су ризици које представљају глобалне трговинске тензије вјероватно привремени. Такође, De Guzman је истакао да су изгледи раста јапанске привреде и даље стабилни, дијелом зато што су подржани флексибилном монетарном политиком те финансијским сектором земље који је довољно снажан да издржи садашње окружење ниских каматних стопа.

ВоЈ је протекле седмице, први пут од јула, смањила износ за куповину обвезница, како би се зауставио пад приноса подстакнут растућим ризицима на глобалном нивоу.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

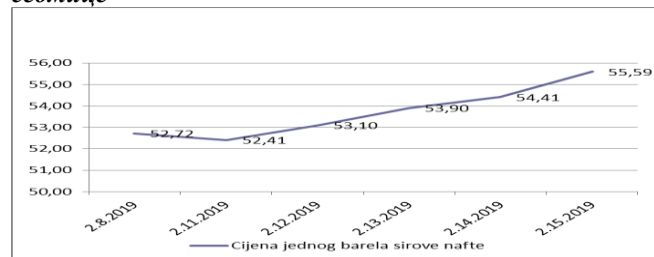
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (Q/Q) Р IV квартал	0,4%	0,3%	-0,7%
2.	БДП (Г/Г) Р IV квартал	1,4%	1,4%	-2,6%
3.	Приватна потрошња (Q/Q) Р IV квартал	0,7%	0,6%	-0,2%
4.	Пословна потрошња (Q/Q) Р IV квартал	1,8%	2,4%	-2,7%
5.	Монетарни агрегат М2 (Г/Г) ЈАН	2,4%	2,4%	2,4%
6.	Монетарни агрегат М3 (Г/Г) ЈАН	2,1%	2,1%	2,1%
7.	Индекс услужног сектора (М/М) ДЕЦ	-0,1%	-0,3%	-0,4%
8.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) Р ЈАН	-	-18,8%	-18,3%
9.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г) ЈАН	1,0%	0,6%	1,5%
10.	Индустријска производња (Г/Г) F ДЕЦ	-	-1,9%	1,5%
11.	Индекс искориштености капацитета (М/М) ДЕЦ	-	-1,9%	1,0%

JPY је током протекле седмице благо депрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио раст с нивоа од 124,26 на ниво од 124,78. JPY је депрецирао и у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 109,73 на ниво од 110,47.

НАФТА И ЗЛАТО

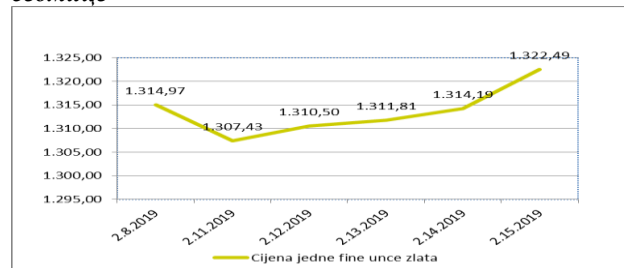
На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 52,72 USD (46,56 EUR). Цијена нафте је током протекле седмице биљежила раст који је био подстакнут саопштењем да ће Саудијска Арабија и Русија бржим темпом од очекиваног смањити обим производње овог енергента у оквиру споразума земаља чланица ОПЕС-а и Русије. Поред тога, допринос расту цијене нафте дала је и чињеница да се двије чланице нафтног картела, Венецуела и Иран, суочавају са санкцијама на извоз нафте, које су им увеле САД. Ове информације, као и позитивна очекивања да ће САД и Кина постићи договор о рјешавању свог трговинског спора су током јучерашњег трговања утицали на повећање тражње за овим енергентом. Током протекле седмице објављена је информација да су америчке залихе нафте повећане за 3,6 милиона барела на седмичном нивоу. Тренд раста цијене једног барела сирове нафте је наставиљен до краја седмице те се овим енергентом трговало по цијени која се налази на највећем нивоу од новембра прошле године. Само у овој години цијена нафте је повећана за 23%. На затварању тржишта у петак, цијена једног барела сирове нафте је износила 55,59 USD (49,21 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.314,97 USD (1.161,33 EUR). Током трговања у понедјељак је забиљежено смањење цијене једне fine унце злата под утицајем повећане тражње за активом деноминираним у USD, а што је био резултат оптимизма да се САД неће поново суочити са дјелимичним затварањем државне администрације, након што су амерички законодавци постигли оквирни договор о финансирању сигурносне инфраструктуре на граници између САД и Мексика. Међутим, објављивање разочаравајућих информација за САД и еврозону, али и друге развијене привреде, током протекле седмице је подстакло раст тражње за сигурношћу монетарног злата. САД се суочавају са знатним смањењем инфлаторних притисака, што је значајно смањило очекивања раста каматних стопа у овој привреди, а што је у складу са недавним изјавама Федових званичника. Централна банка Кине је објавила да је вриједност злата у девизним резервама крајем прошлог мјесеца повећан на 79,32 милијарде USD са 76,33 милијарде USD, колико је забиљежено у децембру. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.322,49 USD (1.170,76 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.